

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Hegyedévre	120 K
Egy hóra	40 K
Egyes szám ára 2 korona	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 2

MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 9. szám.

Péntek, január 14.

Magyarország békés szándékai.

Budapest, jan. 12.

A párisi „Europe” tudósítója előtt Belitska Sándor magyar hadügyminiszter kijelentette, hogy a románok által világgá kiáltott magyar mozgósításról, a román semleges zónának magyar csapatok által történt megszállásáról szóló hírek nem igazak.

— A trianoni béke ratifikálásával — mondotta a hadügyminiszter — Magyarország kifejezte békés szándékait. A magyar kormány legfőbb programja, hogy szerződéses kötelezettségeinek a lehetőség határain belül lojálisan eleget tegyen. Az entente államoknak Budapesten és az ország többi részeiben tartózkodó megbízottai ellenőrizhetik a rosszulindult híresztelések valódiságát és meggyőződhetnek magatartásunk kifogástalan, korrekt voltáról. Magyarország kizárólag a belső konszolidációnak, a gazdasági és a pénzügyi újjáépítésnek szolgálatába állította erejét és tehetségét. Szomszédai iránt táplált békés szándékait a gazdasági tárgyalások megindításának egész sorozatával bizonyította be.

Végül kijelentette Belitska hadügyminiszter, hogy a hadsereg fokozatos leszerelése folyamatban van s ez a körülmény is igazolja Magyarország békés szándékait.

Az agrárreform a tót földön.

Prága, jan. 12.

A tót földön négyszáz nagybirtokot osztottak föl. Ezek közt van Koburg Frigyes főherceg, Zichy és Forgách grófok, Pálffy és Schaumberg hercegek birtoka.

Parlamenti bizottság kiküldését kérik a kommunisták.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Beograd, jan. 12.

Markovics Szima, Filipovics Filip és Pavlovics Pavle kommunisták képviselők a parlamentben interpellációt fognak előterjeszteni, melyben egy parlamenti bizottság kiküldését kérik abból a célból, hogy megállapítsák, hogy a Vesznic-kormányban a kommunisták ellenes rendeletei jogosak és törvényesek-e.

A vajdasági új községi képviselőtestület.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 12.

Megbízható helyről arról értesítenek, hogy a községi képviselőtestületi választások a Vojvodinában ebben az évben is elmaradnak. A választás helyett a belügyminiszter kinevezés útján tölti be az összes községi képviselőtestületi és községi vezetőségi állásokat. A kinevezés az összes pártokból azok nagyságának arányában és a ma-

gyar és németajku polgárok bevonásával fog megtörténni. E célból a belügyminiszter már kiadta a megfelelő utasításokat a főbíráknak és a városok polgármestereinek, hogy ilyen értelemben készítsenek el egy listát a községi tisztségek betöltésére javasolt jelöltekről és ezt a névsort legkésőbb február hó 1-ig terjesszék be.

A trónbeszéd előtt.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 12.

A nemzetgyűlés üléseit pénteken, január 14-én délelőtt 10 órakor nyitja meg ünnepélyesen Sándor régens. A régens személyesen olvassa fel a trónbeszédet. A megnyitás külsőségei is igen ünnepélyesek lesznek. A trónörökös teljes kíséretével, egész testőrségével fog a parlament épületéhez hajtatni. A parlament épületénél a Ház elnöksége, a miniszterelnök és az egész kormány fogadják a régenset.

Az első ülésen megválasztják az alkotmányügyi, a közigazgatási és a mentelmi bizottságokat.

Beograd, jan. 12.

Az eddigi hírek szerint a Kosec-párt, a Narodni klub és a Radić-párt nem fog megjelenni a parlamenti ülésen. A kommunisták képviselői minden valószínűség szerint leteszik az esküt.

Beograd, jan. 12.

Az alkotmányozó nemzetgyű-

lés ülései egyelőre csak néhány napig fognak tartani. A trónbeszéd elhangzása és a bizottságok megválasztása után a parlament szünetelni fog mindaddig, míg a bizottságok meg nem alakulnak. Politikai körökben azt hiszik, hogy a kommunisták már az első üléseken heves obstrukciót fognak kezdeni a kormány ellen.

Beograd, jan. 12.

A mai parlamenti ülés csak formális ülés volt, minthogy a régens jelenleg nem tartózkodik Beogradban és nem nyithatta meg trónbeszédével az ülést. A parlamenti ünnepélyes formák közötti megnyitása 14-én lesz. A mai ülést Ribár elnök 11 órakor nyitotta meg. A jegyzőkönyv felolvasása után Ribár elnök megható szavakban emlékezett meg az elhunyt Stojanovics pénzügyminiszterről. A beszédet a Ház mindvégig állva hallgatta meg. Ezután elnapolták a parlamenti üléseket január 14-ikére.

A muzulmánok ellenzik a boszniai nemzeti gárdák szervezését.

Serajevo, jan. 12.

Ismeretes, hogy Boszniában, a legutóbb fellépett kommunisták jellegű és szélsőséges mozgalmak folytán keletkezett helyzet ellensúlyozására nemzeti gárdák szervezését határozták el. Az első ilyen nemzeti önkéntes gárdát már fel is állították, amelyet a boszniai kereskedők és iparosok országos egyesülete toborzott össze és szerelt fel.

Mint Serajevóból jelentik, a boszniai mohamedánok és horvát lakosok most állást akarnak foglalni a nemzeti gárdák szervezése ellen azzal az indokolással, hogy ezek az önkéntes gárdák nem a kommunisták mozgalma elnyomására alakulnak, hanem a boszniai mohamedán nemzeti érdekeknek minél szűkebb korlátok közé való szorítására és ellensúlyozására. A muzulmán-párt memorandummal fordul ez ügyben a kormányhoz, tiltakozásukat jelentve be az önkéntes gárdák ellen és kérik, hogy a kormány szüntesse be azok szervezését.

Emlékiratait rendezi D'Annunzio.

A Torontál tudósítójának távirata.

Róma, jan. 12.

D'Annunzio február 28-ikáig marad Fiumében. Mielőtt eltávozik, emlékiratait kívánja elkészíttetni. D'Annunzio azt állítja, hogy a légionáriusok még nem fejezték be nagy műveket: az összes olasz területek egyesítését. Éppen ezért továbbra is azon fog dolgozni, hogy egész Olaszországban megszervezze a légionáriusokat.

Rumbold Atillának 15 évi fegyházra kegyelmeztek.

Budapest, jan. 12.

A budapesti Britániasok bűnügyében a rögtönítélő bíróság annak idején Rumbold Atilla fővárosi tiszviselőt halálra ítélte. Rumbold kegyelemért folyamodott. A törvényszék ma hirdette ki a legfelsőbb döntést, mely szerint a halálos ítéletet kegyelemből 15 évi fegyházbüntetésre változtatták át.

Apponyi svájci utjára.

Budapest, jan. 12.

Apponyi Albert gróf január 14-én Párisba utazik és onnan Svájcba megy, ahol Genfben a Journal de Geneve által rendezett gyűlésen előadást tart Magyarország helyzetéről.

Csehország angol kölcsönt kap.

Prága, jan. 12.

Hotovetz miniszter londoni pénzügyi tárgyalásai állítólag kedvező stádiumban vannak. Az angol kormány hajlandónak nyilatkozott Csehországnak nagyobb valutakölcsönt adni.

Kiewet körülzárták az ellenforradalmárok.

Páris, jan. 12.

Kiew városa körül az utóbbi időben erős antibolsevista áramlat keletkezett, amely a legutolsó napokban kitérésre vezetett. A várost minden oldalról körülzárták az ellenforradalmárok. Keletre felszakították a vasuti síneket, elfoglalták Radumist és Voszilkovot és ezáltal teljesen elzárták Kiewet élelmiszeri centrumától. Az ellenforradalmárok a város előtt lefoglaltak 26 vagon iparcikket, amelyet a bolsevik kormány a parasztoknál élelmiszerekre akart becserélni.

A francia kormány bukása.

Páris, jan. 12.

A francia kormány válsága bekövetkezett. Az új kormányt valószínűleg Poincaré, Dolmont vagy Ferret alakítja meg. Leyges az új kabinetben mint külügyminiszter fog belépni.

Az SHS. követe a párisi konferencián.

Beograd, jan. 12.

Az entente január 19-iki párisi konferenciáján a S. H. S. államot Antonievics római jogoszláv követ fogja képviselni.

Ujabb ir összeesküvés.

London, jan. 12.

A rendőrség újabb ir összeesküvésnek jött a nyomára. A sin-feinek felakarták robbantani az angol parlamentet, a lordok házát és a minisztériumokat.

Anatole France kommunista lett.

Páris, jan. 12.

Anatole France a kommunista internacionáléhoz csatlakozott.

Közvetlen vasúti összeköttetésünk Romániával.

Beograd, jan. 12.

E hó végén Suboticán román-jugoszláv vasúti konferencia lesz, amelynek az a feladata, hogy a két állam között létesítendő közvetlen vasúti forgalom bevezetéséről és formáságairól tárgyaljon.

A Balkán vonat legközelebb megindul.

Budapest, jan. 12.

A páris—ostendei express Magyarországon át fog közlekedni. A Balkán vonat Berlin, Drezda, Prága, Ludenburg, Budapest, Beograd érintésével megy Konstantinápolyba.

Megegyezett Hegedüs Loránt az Osztrák-Magyar Bankkal.

A Torontál tudósítójának távirata

Bécs, jan. 12.

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter hosszasan tárgyalta ma Spitzmüllerrel, az Osztrák-Magyar Bank kormányzójával. Ez alkalommal szóbeli megegyezés jött létre a bank és a magyar kormány között. A bank kötelezte magát, hogy tovább vezeti Magyarországon a bankjegyzéket. A megegyezés a részletkérdésekre is kiterjedt, miáltal a további jegyzékváltás a bank és a magyar kormány között meg fog szünni.

Hegedüs kijelentette, hogy a magyar közgazdasági élet zavartalan voltának biztosításához még néhány hónapig feltétlenül szükséges az Osztrák-Magyar Bankkal való együttműködés.

Amerika kilépett a legfelsőbb tanácsból.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, január 12.

Wallace amerikai követ közölte a francia miniszterelnökkel, hogy az Egyesült Államok kormánya a legfelsőbb tanácsból kilépett s azért a párisi konferencián senki sem képviseli Amerikát.

A szovjet hadsereg harcra készen áll Nyugat felé...**Románia a bolsevista csapatok felkészültségének hatása alatt.**

Varsó, jan. 11.

Mindegyre érkeznek hírek a szovjet újabb hadikészülődéséről. A Wrangel-hadsereg legyőzése és Krim-félsziget megszállása óta a szovjet ismét teret és időt nyert bomladozó félben volt hadseregének reorganizációjára. A Wrangel-hadsereget követő déli hadsereg, amely a szovjetnek legkipróbáltabb csapataiból van szervezve, teljesen felkészülten áll. Ehhez a hadsereghez újabb több divíziót osztottak be, úgy hogy most már 14 divízióval több a déli szovjet-hadsereg. A déli hadsereg főhadiszállása Szmolenszkben van és Kamenjev tábornok főparancsnok innen szervezi a nyugat felé tervezett állítólagos offenzívát.

Csernovitz, jan. 11.

Megállapítást nyert, hogy nagyszámu ukrán csapatok csatlakoztak Kamenjev tábornok déli hadseregéhez. Az ukrán csá-

patok főparancsnoka Vinicsenko tábornok. Az ukrán csapatok csatlakozásával nagymennyiségű hadianyag jutott a déli szovjet-hadsereg birtokába.

Csernovitz, jan. 12.

Egész Románia a déli szovjet-hadsereg előtérbenyomulásának és frontmozdulatainak hatása alatt áll. A lapok egyértelműen megállapítják, hogy a déli szovjet-hadsereg megmozdulása és offenzívája katasztrófális jelentőségű lehet egész Romániára. A besszarábiai állapotokról is aggasztó jelentések érkeznek. Magában Romániában is mindinkább érezhető az esetleges bolsevista előnyomulásnak nyugtalanító lehetősége, mert a nép alsó rétegeinek hangulata a szélsőséges irányzatra enged következtetni. A román kormány intézkedései és külföldi politikai lépései a szovjet előnyomulásával szemben idáig nem ismeretesek.

Az agrárpárt kommunisztikus reformja.

A Torontál tudósítójának telefonjelentése.

Beograd, jan. 12.

Pasity eddigi tárgyalásai az agrárpártokkal és a mohamedán párttal nem vezettek eredményre, sőt a tárgyalások folyamán újabb nehézségek álltak elő. Bár a tárgyalások nem szakadtak meg, nagyon kevés kilátás van rá, hogy hogy elsimítsák az akadályokat. Az agrárpárt tárgyalásai alapjául Pasitynak egy 20 pontból álló memorandumot nyújtott át, amelyben egyebek közt például annak elfogadását is kéri, hogy minden olyan feudális birtokot, amely nem saját szerzemény hanem ajándékozás (donatia) folytán jutott birtokosa kezére, minden kártérítés nélkül vegye el az állam. A párt különben is neheztel Pasityra, mert a kormányban a párt részére csak egy miniszteri tisztséget tartottak meg, míg a mohamedán-pártnak, amely náluknál kisebb, két mandátum is jutott. A muzulmán-párt a mai kormány programjában nem helyesli az új kerületi beosztást. A párt ragaszkodik a régi történelmi határok sértetlen fenntartásához és a föderalisztikus kormányzáshoz. Saját követelése mellett kívánja még a párt, hogy a kabinetben a horvát egyetül és a Korosec-párt is képviselve legyen. Nem látszik kizártnak, hogy rövidesen ilyen értelemben a kabinettet rekonstruálni is fogják.

A magyar kormány válasza Nyugatmagyarország ügyében.

Páris, jan. 12.

Praznovszky magyar nagykövet tegnap adta át Leyges francia miniszterelnöknek a magyar kormány válaszjegyzékét Nyugatmagyarország ügyében.

Bajok a német lefegyverzés körül.

A Torontál tudósítójának távirata

Páris, jan. 12.

A legfelső tanács legelső ülésén javaslatot terjeszt elő, hogy az entente elégedjék meg egyelőre azzal, hogy a bajor néporséget csak részben fegyverezzék le. E javaslat szerint a bajor hadseregnek egyelőre csupán nehéz fegyverzetét, ágyúit, aknavetőit, lángvetőit, nehéz gépfegyvereit és repülőgépeit kell kiszolgáltatnia. A további lefegyverzés fokozatosan teljesítendő. Ha Németország most sem teljesíti az entente kívánságait, akkor szigorú rendszabályokat léptetnek életbe.

HIREK

Szegény iskolásgyermekek segélyezése. A zárdaintézet a múlt hó 19-én tartott gyermekelőadás tiszta jövedelmét iskolája legszegényebb tanulóit, valamint azok családjai segélyezésére használta fel. 28 leányka kapott ruhára való szövettet, vagy cipőt s harisnyát és 5 család nyert nézbeli segélyt 1200 korona összegben. Az intézet vezetősége ezután is köszönetet mond a n. é. közönség érdeklődésének, valamint a Stagenschmidt János és Kelemen testvérek cégeknek, kik kitűnő minőségű árut jutányosabb áron bocsátottak a nemes cél rendelkezésére.

Karácsonyi ajándék szegény gyermekeknek. Kónya Ferenc, a szegény gyermekek karácsonyára tíz pár cipőt ajánlott föl, amelyet dr. Bogdánov Józsa főispán neje osztotta szét a szegény gyermekek közt.

Olecsobb lesz a csomagszállítás. Bécsből jelentik: Az osztrák postaigazgatóság külön szerződéseket kötött Németországgal, Csehszlovákiával és Jugoszláviával és Magyarországgal a csomagforgalomban alacsonyabb postai díjszabás megállapítása céljából.

A Srpska Zadrzna Banka fiókja átvette az Adriai biztosító-társulat helybeli főigazgatóját. A nevezett, államunkban engedélyezett intézet új képviselőt működését az összes ágazatokban megkezdte.

Szilvester-est Kikindán. Kikindán, mint minden évben, úgy az idén is impozáns műsor keretében ülték meg ez estét. Külön kiemelendő a Láng Lajos karmester vezetése alatt álló filharmonikus zenekar kitűnően fegyverelt játéka, mely minden énekszámot kísért. Nyitánya is remek volt. Valóságos revelációt idézett elő Korel Elza fellépte, ki egy kedves kupléval nagy sikert aratott. A következőkben Müller Rózsika, Kunrad Gyula és Kincs Péter tereztjükkel brilliroztak. Csak a megbeszélés, magasztalás szavával illethetjük Müller Rózsikát rutinos, temperamentumos táncánért. Végül Herceg Ferenc jelenetében Hadik és Boummer kipróbált műkedvelő színészek mutatották be tehetségüket. A rendezés érdeme Száraz Ferencé, ki a jutalmat ezért meg is kapta.

Polgári légió Beogradban. Több mint ötven tekintélyes beogradi kereskedő és iparos plakátokon hívja föl a polgárságot egy polgári légió alakítására. A légió célja az volna, hogy megvédje a polgárságot és az államot minden államellenes és erőszakos, felforgató egyéni akció ellen.

Szempolitikát épít Beograd. A közegészségügyi minisztérium febr. 10-re kiírja az árlejtést a Beogradban építendő szempolitikna építési munkáira.

Táncdelután. Schmidt Mihály táncdelután folyó évi január hó 14-ikén, szerb újévkor, d. u. 5 órai kezdettel diák- és gyermekeknek, este 8 órakor pedig felnőttek részére vendégestélyt rendez a Korona-szállóbeli táncdelután.

Az „Ambrózia” cukorkagyári bonbonok és gyümölcsizék a legjobbak!

Amerika nem engedi a Rajna-vidék megszállását.

Róma, jan. 12.

A „Messagero“ jelenti Newyorkból, hogy Amerika semmi szín alatt nem járulhat hozzá Franciaországnak új tervéhez. Ha Franciaország mégis megvalósítaná ezt a szán-

dékát és megszállná a Rajna-vidékét, Amerika kénytelen volna erőyes rendszabályokat alkalmazni és az események további folyása beláthatatlan következményekkel járhatna Franciaország részére.

Anatol France Budapesten Bécsből jelentik, Anatol France, a világ-hírű francia író a napokban néhány nevesebb francia író és tudós társaságában Budapestre érkezik. A bécsi információ azt jelenti, hogy Anatol France már régebbi idő óta tervezi Magyarországra való utazását, de egészségi állapota gátolta eddig meg abban. A hírneves író két hetet akar tölteni a magyar fővárosban, hogy ez idő alatt találkozhasson az irodalmi élet kiváló-ságaival és hogy a magyarországi művészeti és politikai viszonyokat behatóan tanulmányozhassa. Budapestről Pécsre és Baranyába szándékozik utazni Anatol France.

A Vasasok Testdö Kőre a folyó hó 15-ikére hirdetett álarcos bálját a szigorított zárórára való tekintettel elhalasztja. Főlkérjük igen tisztelt barátainkat s barátnőinket, hogy a meghívókat megőrizni sziveskedjenek. A már megváltott jegyek érvényességüket természetesen megtartják. A bál megtartásának napját hírlapilag közölni fogjuk. — Rendezőség.

Jó napot! és védelmet mindenféle fájdalmak ellen szerez magának a Feller-féle Elsafluid és Elsapilulák használatával. 6 dupla vagy 2 speciális üveg Elsafluid ára 42 K, 6 doboz Elsapilula 18 K. A szépitőszerek ideálja a Feller-féle „Elsa“ arc- és bőrvédő pomádé, legerősebb minőség 15 K. Feller-féle valódi medicinal liliumtejszappan „Elsa“ 19 K. Feller-féle „Elsa“ Tannochina hajnövesztő pomádé nagy tégelye 15 K. Ugyancsak megbízhatók és ajánlásra méltók a többi Elsa-készítmények is, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő, Stubica donja, Central 202. sz., Horvátország.

Románia nyugtalankodik

— A „Toronto“ tudósítójától.

A párisi Le Temps egy vezércikkét közöl, amelyben a következőket írja:

Románia jegyzéket intézett Párisba, amellyel rámutat a magyar veszélyre. A magyar csapatok a romániai határ mentén benyomultak a semleges területre. A csehszlovák kormány is nyugtalankodik azok miatt az előkészületek miatt, amelyeket Magyarország tesz, hogy Pózsont megtámadja. Azt a kérdést, hogy a mostani Magyarország képes-e Romániát vagy Csehszlovákiát, vagy mind a kettőt egyszerre megtámadni, most ne firtassuk, írja a Le Temps, de a magyar kérdés létezik és legjobb lesz azzal számolni.

A kérdést kielezi az a lehetőség, hogy Horthy legközelebb lemond kormányzói méltóságáról, mire felvetődik a kérdés, hogy ki lesz Magyarország királya? Mert nem lehet azt állítani, hogy Magyarország köztársaság, köztársasági pártiak nélkül, hanem ellenkezőleg azt, hogy monarchia király nélkül; oly helyzet ez, melynek rendezését nem lehet a végtelenig elhuzni.

A két legfőbb trónjelölt ism-

retes. Mindkettő a Habsburg dinasztiaéhoz tartozik. Az egyik Károly exkirály, akit a legitimisták támogatnak, a másik József főherceg, akinek látszólag legtöbb a híve. Ez utóbbi egyelőre azzal is megelégedhetnék, hogy Horthy tengernagyot helyettesítse. Hívei szemében azonban olyan királynak tűnnék fel, aki csak koronázására vár, a legitimisták szemében pedig a legfelsőbb hadur helyettese volna, aki egy király helyét tölti be.

Miután azonban Jugoszlávia és Csehszlovákia a kis ententeba léptek és Olaszország a rapallói szerződéssel állást foglalt a Habsburgok visszatérése ellen, úgy véli a Le Temps — Olaszország dolga megmondani, hogy miképpen kell a Habsburg veszélynek elejét venni?

Giolitti nem megy a miniszterelnökök konferenciájára.

Róma, jan. 12.

Giolitti miniszterelnök nem vesz részt a január 18-ára Párisba összehívott miniszterelnökök tanácskozásán.

Tőzsde.

Beograd, jan. 12.

Beogradi tőzsde. Valuták: Francia frank 224.40, Dollár 37.07, Lei 50.—, Léva 41.—, Osztrák korona 6.—, Márka 51.50.

Devizák: Páris 224.58, Genf 585, London 137, Milano 131, Prága 44.15, Wien 5.62, Berlin 52.—.

Zürich, jan. 11.

Zürichi zárlat. Berlin 920, Newyork 642, London 245, Páris 3825, Milano 2260, Prága 745, Budapest 112½, Zágráb 430, Bukarest 805, Varsó 095, Bécs 145.

Budapest, jan. 11.

Budapesti tőzsde. Napoleon 1800, Angol font 2170, Lewa 640, Dollár 575, Frank 3640, Márka 830, Lira 2020, Osztrák korona 86, Rubel 290, Lei 760, Szokol 675, Svájci frank 9150, Koronadínár 1490, Frank-dínár 1470, Lengyel márka 80.

Bécs, jan. 11.

Bécsi tőzsde. Márka 958, Lei 898, Lira 2365, Frank 4080, Svájci frank 2500, Dínár 1775, Magyar korona 120, Lengyel márka 90.

A közvetlen összeköttetés folytán elsőrangú svájci (zürichi) gyártmányu

szifaselyem és daraselyem

továbbá saját gyártmányu vashorganyozott és rézszövetek minden számban, valamint gabonahámószövetek a legelősebben beszerezhetők **KRAMER TESTVÉREK** mechanikai sodronyszövő-, fonó-, kerítés-, ágybetét és szitaárugyárában Novi Sad (Ujvidék) Futaki-ut 114. 37. Telefon 317.

Nyilttér.

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

A „Banatski Glasnik“ legutóbb, december 19-én és január 11-ik napján megjelent számban megint nekem támadt. Témadja most már a „Lukács és Társai r.-t.“ szeszgyárat is.

Első és utolsó izben válaszolok tehát a „Banatski Glasnik“-nak, válaszolok egyuttal azoknak is, akik a cikkek mögött a háttérben megvonnulnak, sőt még ama bizonyos közgyűlési közbeszólónak is.

A Lukács-féle szeszgyár december 17-ik napján tényleg üzemben volt, mert erre kötelezték a fennálló törvények és törvényes rendelkezések, amit az illetékes hatóság okirattal igazolt is. Üzemben volt a gyár 20 éves fennállása óta, mindenkor, vallási és állami ünnepeken egyaránt, ha az üzem természete azt megkívánta. A rendőrség marasztaló kihágási ítéletét megfeleltették, az ügy tehát most is bírói eljárás tárgya lévén, azzal most bővebben foglalkozni ildomosnak nem tartom.

Üzemben volt a szeszgyár a katolikus és gör. kel. karácsony ünnepén is, mert az egyedül illetékes belügyminiszteri rendelet ezen ünnepre egyáltalán munkaszünetet el sem rendel. Kérdem én: Kinek rendeletére és mily jogcímen állapította meg egy hivatalos rendőri közeg karácsony napján gyárunkban azt, hogy üzemben van. Üzemben volt a gyár, mint más hasonló üzem is, pedig annak egyedüli tulajdonosa egy gör. kel. szerb vallásu egyén.

Nem felel meg a valóságnak, hogy a gör. kel. vallásu munkásokat én munkára kényszerítettem volna, sőt ellenkezőleg, magam intézkedtem és ellenőriztem, hogy egyetlen gör. kel. vallásu munkás az ünnepnapokon a gyártelepen meg ne jelenjen.

Nem provokáció az tehát, ha a gyár ünnepeken is dolgozik, csak éppen illetékes körök rosszul értelmezik a Berberszki polgármester székfoglaló programjában bejelentett „iparfejlesztő“ akciót.

Vagy talán retorzió akar ez lenni azért, mert a gyár annak idején nem járult hozzá anyagilag Berberszki polgármester azóta kátyuba jutott szociálpolitikai intézkedéseéhez?

A személyes invektivákra is reflektálok. Nem vagyok jogtanácsosa a Lukács-féle szeszgyárnak, csakis igazgatóságának és végrehajtó-bizottságának tagja és a gyár egyik ügyvezető igazgatója. Nem „furakodtam be erővel“ a városba, mert erre feljogosított a belügyminisztériumnak 6412/920. számú véghatározata, mely nekem a lakhatási engedélyt megadta. Ezen miniszteri rendelet és Gavrilla volt kormánybiztos ur irásos utasítása ellenére Mihajlović volt alispán és Berberszki polgármester megkísérelte ismét, hogy engem innét kitoloncoltassanak. Kérdem én, ki az, aki

gunyt üz a törvényekkel és törvényes hatóságokkal?

Az tény, hogy magyar nyelvű panaszt adtam be Berberszki polgármester ellen az alispáni hivatalhoz; tettem azt Pajdák alispán ur előzetes engedelmével, mert az ügy elintézése késedelmet nem türt és a panasz lefordításához időm nem volt. Szükségessé tette pedig ezt a következő polgármesteri intézkedés:

Dec. 1-én a gyár szolgálatából kilépett 2 kocsis, kiknek a gyár telepén természetbeni lakásuk lévén, onnét kiköltözködniök kellett. Ezért kérésre a lakáshivatal 66/920. sz. határozatával requirálta ezek részére Rédei Imre Karagyorgyev trg 24. sz. a. lakását, mert Rédei mint kocsis a gyártelepen kapott lakást. A lakáshivatal határozata jogerőre emelkedett, de mert a háztulajdonos ennek ellenére sem engedte meg a beköltözködést, a lakáshivatal írásban megkereste a rendőrséget, hogy hajtsa végre a határozatát. Ekkor a háztulajdonos kérelmére, aki történetesen hivatalos szolgálaton van, közbelépett a polgármester és a ki-rendelt közegeknek megtiltotta a jogerős határozat végrehajtását.

Ez intézkedés ellen fordultam panasszal az alispáni hivatalhoz, ahonnét még folyó hó 12-ik napján utasították az illetékes hatóságot, hogy a lakáshivatal határozata azonnal végrehajtható. A polgármester azonban a sürgős rendeletet napokon át nem engedte referáltatni és — a rendelet máig sem lett foganatosítva. Tehát a gyár „erővel és törvényes sorrend betartása nélkül“ cselekszik.

Tehát én vagyok az, ki „keresetlenül keresem a veszekedést“ én, ki illetékes faktorok utasítására sem tettem fentiek miatt bünvádi feljelentést, de még fegyelmi panaszt sem adtam be. Nyugodtan várom ama régebbi panaszom elintézését, mely panaszt Vlaskalin inspektornak adtak ki vizsgálatra.

Végül megnyugtanni akarom az érdeklődőket szakképzettségem illetőleg, melyet egyedül az én igazgatóságom van hivatalosan elbírálni. Bizalmi állásom van, tehát ne fájjon a feje azért senki másnak, ha nem tudnám kötelességemet ellátni.

Azt a közbeszóló urat jól ismerem, aki a legutóbbi városi közgyűlésen az én nevetem emlegette. Haragszik, mert régebben mint városi tanácsnok végrehajtottam sok-sok koronára rugott adóhátraléka miatt. Akkor is csak hivatali kötelességet teljesítettem, hagyjanak most is békében dolgozni.

Dr. May Rudolf,

a Lukács és Társai R.-T. ügyvezető igazgatója.

Szerb jóbarátainknak és vendégeimnek ezuton kívánok

boldog újévet

Osztó János,

„Drina-szálló“ tulajdonos.

Kedves szerb vevőimnek, jóbarátainak
és ismerőseimnek ezúton kívánok
BOLDOG UJÉVET

Bukovác István,
divatruháztulajdonos.

BOLDOG UJÉVET

kíván összes tisztelt szerb vevőinek
és ismerőseinek

SOMOGYI ANDRÁS
fűszer- és csemegekereskedő.

Mélyen tisztelt szerb vevőimnek
és barátainak

boldog újévet kívánok

Kölbög Jenő,
a „Fehér macskához“.

Egy járgányhajtásra berendezett

olajmalom

eladó

özv. Roszmann Vilmosné
Tiszaszentmiklóson, Bánát.

A Zsidó Szemle

lap- és könyvkiadóvállalat jugo-
szláviai vezérképviselője **Fekete
Sándor** könyvkereskedő Zentán,
ahol mindenféle zsidótárgy könyv
kapható. — Becskereki képviselő
Mangold Lipót Veliki Becskerek.
— Verseci képviselő **Singer E.**
Ugyancsak itt lehet előfizetni a
Zsidó Szemlére is.

Elsőrendű

gépolaj kgr. . . 32 K

tovotte gépszir kgr. . 30 K

könnyű benzint legjutányosabb

árban, csakis fogyasztóknak ajánl azon-
nal szállításra — Első Vel. Becskereki
54 **Szappan és Gyertyagyár.**

Ugyanott építkezésből vissza maradt
épületfa, lécz, gerenda és cement olcsó áron
kapható. Veszünk olajos vas- és fémrudakat

Autó

jó gummikkal, üzemképes,
eladó.

Berberszky autógarage

Miletityeva (Temesvári) utca 18.

Ujra fiatal, szép, údearcu lesz a
**Margitta-
crémtől**

Kapható kizárólag 173

Nikolic-gyógyszertárban
Veliki Becskerek, Žitni (Buza) trg.

Szőlőbirtokosok
figyelmébe!

89

Egy vagon aussigi 98—99 százalékos

kékkő érkezett.
Bármely mennyi-
ségben a legolcsóbb napiáron kapható
Mundloch János kereskedőnél
Maliszemiklus (Tiszaszentmiklós).

Legjobb minőségű

kovácsszenet

vagontételekben és
kicsinyben, továbbá
kitűnő minőségű

tűzifát

ölenként és felaprítva
házhoz szállít

Vértés Armin és Társa

Veliki Becskerek

Telefon 24.

36

HIRDETMÉNY.

Tisztelettel közlöm igen tisztelt üzletbarátaimmal, hogy 1921. évi január hó 1-én a
Gazdasági r.-t.-től megváltam és a **Gabona-téren** (Dungyerszky-épület) saját nevem alatt
fűszer-, gyarmat- és rövidáru nagykereskedést
nyitottam. További szives pártfogást kér
Telefon 86.

Deutsch Márton.

Alig használt könnyű

hintó

(fedél nélkül) eladó.

Bővebbet: 35

Páris (Pest) szállodában.

HÁZ

azonnal eladó,

amelybe a vevő azonnal beköltözhetik.

Értekezhetni: 29

Milicsina (Bakics) utca 2699. sz. a.

Prima minőségű, teljesen új
jutassák

kapható nagyobb mennyiség-
ben is, valamint egy első-
rendű gyártmányú nagy 7-es
számu páncélos négyajtós

pénzszekrény

eladó. 24

Kardos Imre oégnél,
Krunska u. 3.